

UUDEN MUSIIKIN LOKAKUU

Pohjois-Suomen XXI nykymusiikkijuhlat

JÄÄ MURTUU

Keskiviikkona 1.10.2025

Klo 19.00

Galleria MABD

29.9.-5.10.
2025

KÄSIOHJELMA

KIITÄMME TUESTA

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

29.9.-5.10.
UUDEN 2025
MUSIIKIN
LOKAKUU

Pohjois-Suomen XXI nykymusiikkijohlat

JÄÄ MURTUU

Keskiviikkona 1.10.2025

Kello 19.00

Galleria MABD

OHJELMA

Marko Suorsa (s. 1977)	
Nauru voi pidentää ikää (2025), kantaesitys	10'
Tapio Lappalainen (s. 1973)	
Ice Breaker (2012)	10'
Anssi Laiho (s. 1977)	
Overshoot Planet (2019)	12'
Teemu Ontero (s. 1977)	
Operation Midnight Hammer (2025), kantaesitys	10'
Jukka Ruohomäki (1947–2022)	
Ennen iltaa op. 5 (1976–77)	4'

TEOKSET JA SÄVELTÄJÄT

Marko Suorsa: Nauru voi pidentää ikää

Marko Suorsa (s. 1977) säveltää elektroakustista musiikkia lähtökohtanaan konkreettiset äänet. Suorsa aloitti säveltämisen 90-luvun puolivälissä, ensin itsenäisesti, ja myöhemmin hän opiskeli Oulun konservatoriossa elektronista musiikkia Jukka Ruohomäen johdolla. Hänen laajaan tuotantoon kuuluu useita kymmeniä teoksia ja viisi äänitejulkaisua (Konkreettista musiikkia 2014, Organisoituja ääniä 2016, Abstraktia viihdettä 2021, Die Zepta! 2024 ja Ulkopuolinen 2025). Useat teokset ovat saaneet ensiesityksensä Uuden Musiikin Lokakuu -festivaalilla.

Suorsaa ovat kiinnostaneet myös muut esittävät taiteet ja erityisesti äänen ja liikkeen yhdistelmä. Hän on tehnyt yhteistyötä tanssija-koreografi Jouni Järvenpään kanssa, aluksi improvisoivana soittajana ja vuodesta 2000 säveltäjänä. Vuonna 2016 hän aloitti yhteistyön äänitaiteilija Pentti Dassumin kanssa. SM/DP nimeä kantavan projektin myötä on syntynyt useampi yhteisjulkaisu (Fault-Tolerant System 2017, Plasmasynthesis 2020, sekä Complex Feedback Factors 2021).

Teoksestaan **Nauru voi pidentää ikää** (2025) säveltäjä kertoo:

”Teos on tehty naurulokkien äänistä. Nauhoitin lokkeja Ainolanpuistossa pallokuvioisilla mikrofoneilla, jonka tarkoituksena oli luoda illuusio siitä, että kuuliija on lokkiparven keskellä. Teoksessa on käytetty erilaisia äänenkäsittelytekniikoita, muun muassa äänenkorkeuden säätöä, äänen venytystä ja granulaarista synteesiä. Linnut ovat tunnistettavissa, mutta on myös kohtia, jolloin ne

kuulostavat lähes toismaailmallisilta. Alkuperäisille äänitteille päätyi myös lokin poikasia, joilla on täysin erilainen ääni, ja sen myötä teoksen pohjamateriaaliin löytyi sopivasti variaatiota. Äänimaailmaa täydentää merenrannalla äänitetty aallokko, joka tukee sujuvasti loppukuvan luonnollista elinympäristöä.

Vanhin suomalainen rengastettu naurulokki oli 30 vuoden ja 8 kuukauden ikäinen. Se oli samalla maailman vanhin naurulokki. Kyseinen lintu rengastettiin pesäpoikasena 17. kesäkuuta 1968 Sääksmäellä ja löydettiin kuolleena Hollannissa 17. helmikuuta 1999.”

Tapio Lappalainen: Ice Breaker

Teosto-palkitun säveltäjä ja musiikkiteknologi Tapio Lappalaisen teoksia on kuultu festivaaleilla ympäri Eurooppaa. Hänen teoksiaan ovat esittäneet muun muassa Salzburgin Mozarteum-orkesteri, Oulu Sinfonia ja Tampere Filharmonia. Hän on suorittanut maisterin tutkinnon säveltämisestä Mozarteum-yliopistossa ja musiikkiteknologiasta Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa sekä musiikin teorian opettajan jatkotutkinnon Oulun konservatoriossa. Lappalainen on täydentänyt opintojaan kesäkursseilla Darmstadtissa sekä Stanford- ja Berkeley-yliopistoissa.

Teoksestaan **Ice Breaker** (2012) säveltäjä kertoo:

”Alkuperäinen äänimateriaali teoksessa on jäisen auton ikkunan raaputuksesta syntyvä, neljä sekuntia pitkä äänitetty audiosämpel. Kaikki muut äänet tässä teoksessa on muokattu ja prosessoitu tästä originaalisämpelistä. Äänimateriaalia

audiosekvensseriohjelmassa on ollut yhteensä 104 raidalla, jotka on miksattu monikanavakuunteluun yleisön ympärille.”

Anssi Laiho: Overshoot Planet

Anssi Laiho (s. 1977) on säveltäjä ja äänisuunnittelija, jonka inspiraation lähteenä on science fiction ja klassisen elektronisen musiikin, kuten konkreettisen musiikin, elektroakustisen musiikin ja äänitaiteen tyylit. Laiho on opiskellut Oulun Konservatoriossa, Madetojan musiikkilukiossa, City College of Manchesterissa ja Oulun Yliopistossa. Viimeisen 20 vuoden aikana hän on työskennellyt freelancerina kehittäen oman äänen työstämistapansa itsenäisen ja määrätietoisen prosessin kautta. Äänisuunnittelijana Laiho on yksi Pohjois-Suomen kysytyimmistä ammattilaisista.

Teoksestaan **Overshoot Planet** (2019) säveltäjä kertoo:

”Overshoot Planet on ambisoninen teos Kymalle ja puhesynteesille. Teos kertoo tarinan kuvitteellisesta Overshoot-planeetasta, jota asuttavat lukuisat meille vieraat olennot. Planeetan elämä muodostuu elektronisten, mekaanisten ja virtuaalisten olentojen yhteisöistä, jotka ottivat paikkansa planeetalla sukupuuttoon kuolleiden organismien aikakauden jälkeen.

Kirjoitin teosta varten tarinan, jossa utelias tutkijarobotti raportoii löydöksistään planeetalla. Tein tarinasta puhesyntetisaattorilla äänitteen, jota muokkaamalla teoksen

äänimateriaali syntyi. Puhesynteesin lisäksi teoksessa on käytetty vain kimallisten ääniä ja puron solinaa.

Teoksen kantaesitys esitettiin syksyllä 2019 New Yorkissa NYU:n Babst Libraryn immersiohuoneessa, suomalaisten äänitaiteilijoiden teoksia esitelleessä konsertissa.

Teosta on tukenut Oulun Valistustalorahasto ja Taiteen Edistämiskeskus.”

Teemu Ontero: Operation Midnight Hammer

Teemu Ontero (s 1977, Oulu) on opiskellut elektronista musiikkia Oulun konservatoriossa sekä työskennellyt Sibelius-Akatemialla ja Yleisradion kokeilustudiolla. Nykyään hän vuorottelee säveltämisen ja ääniä käsittelevien tietokoneohjelmien kehittämisen välillä. Onteron teos Arhynalia Alpha palkittiin Bourgesin kansainvälisen elektronisen musiikin kilpailun nuorisosarjassa vuonna 1998.

Säveltäjä johdattelee teoksen **Operation Midnight Hammer** (2025) tunnelmaan seuraavin sanoin:

Keskiyö saapuu
Naapurilta ei rauhaa
Uni ei tule

Jukka Ruohomäki: Ennen iltaa

Jukka Ruohomäki (1947–2022) oli suomalainen elektroniseen musiikkiin erikoistunut säveltäjä. Hän opiskeli musiikkitiedettä Helsingin yliopistossa, ja oppiarvoltaan hän oli filosofian kandidaatti. Ruohomäki aloitti musiikilliset kokeilunsa 1960-luvun lopulla käyttäen analogisia laitteita 1970-luvun loppuun saakka. Hän työskenteli Helsingin yliopiston musiikkitieteen laitoksen elektronisen musiikin studiossa vuodesta 1970 alkaen Erkki Kurenniemen johdolla ja vastasi studion toiminnasta vuosina 1973–1986. Hän työskenteli myös Yleisradion kokeilustudiossa ja Sibelius-Akatemian elektronisen musiikin studiossa. Ruohomäki loi myös musiikkia kuunnelmiin (Liisa ihmemaassa, Neurovelho) ja kokeellisiin animaatioelokuviin (Sähkölintupuutarha).

1980-luvulla Ruohomäki keskittyi tietokonegrafiikkaan mutta alkoi taas säveltää 1990-luvulla käyttäen tietokonepohjaisia järjestelmiä. Ennen kuolemaansa hän asui Oulussa ja toimi Oulun konservatorion elektronisen musiikin lehtorina, kunnes jäi eläkkeelle 68-vuotiaana. Ruohomäelle myönnettiin valtion ylimääräinen taiteilijaeläke vuonna 2021. Ruohomäki menehtyi sairauskohtaukseen kotonaan 8. maaliskuuta vuonna 2022. Hän oli 74-vuotias.

Ennen iltaa (1976–77)

Ennen iltaa on toteutettu musiikkitieteen laitoksen studiossa ja Yleisradion kokeilustudiossa. Kahden edeltäjänsä tavoin teos on äänimateriaaliltaan sekamuoto, ja äänimateriaalin suhde teoksen kerrontaan on auraalisen ja mimeettisen diskurssin yhdistelmä. Teoksen äänimateriaalina on käytetty Yleisradion

Tehoston tallenteita, ja siinä kuullaan myös DIMI-6000-syntetisaattorilla tuotettua synteettistä ääntä. **Ennen iltaa** on omistettu Beirutin asukkaille (Heiniö 1995, 491) ja kuten Ruohomäen omasta teosesittelystä huomataan, se on kantaaottava teos, jonka inspiraationa ovat toimineet ikävät uutiset maailmantapahtumista:

”[Teoksessa] Ennen iltaa (=’Before Night’ or ’Late Afternoon’) (op. 5, 1976/77) käytetään elektronisia, monien konventionaalisten soitinten (esim. lelu-haitari, sitar) ja konkreettisia Lähi-idän kaupunkien ääniä. Teos on saanut erittäin paljon vaikutteita alati vastaanottamistamme uutisista, jotka kertovat julmuuksista, väkivallasta ja kuolemasta Lähi-idässä.”

OWEN PALLETT Club Experience

Pe 3.10.2025 klo 21
Valve-sali, Oulu

Arcade Fire -yhtyeen art pop -maestro –
ainutlaatuinen indien, klassisen ja
elektronisen yhdistelmä!

lippu.fi ✨

LIPPU ERIKOISHINTAAN 15 EUR
ALENNUSKOODILLA 'OwenPallett15'

lokakuu.fi

29.9.-5.10.
UUDEN 2025
MUSIIKIN
LOKAKUU

Pohjois-Suomen XXI nykymusiikkijohlat

www.lokakuu.fi